

Els milicians rebels, el malson del Kremlin

L'abatiment de l'avió malaisi posa el focus
en la relació de Rússia amb Occident

Anàlisi

RAFAEL GRASA
PRESIDENT DE L'ICIP
I PROFESSOR DE LA UAB

Fa uns mesos vaig sentir una comparació aparentment absurda: la semblança actual entre la secció d'Internacional d'un mitjà de comunicació i el govern d'un país amb una agenda punyent, calenta. Hi ha, però, dos grans punts en comú. Primer, el derivat de la maledicció xinesa, “que et toqui viure temps interessants”. Els mitjans passen ara, en funció dels dies, de Síria als avenços de l'Estat Islàmic a l'Iraq, a Gaza i Israel, i ara novament a Ucraïna. I el cicle continuarà. Al seu torn, alguns estats s'ocupen prioritàriament d'un tema mentre dos o tres, encara més importants, esperen, sense treva. El resultat final en tots dos casos és el mateix: el que és urgent desplaça el que és important, la tàctica l'estratègia.

El segon punt és que es va imposant entre mitjans i estadistes, en analitzar i intervenir en conflictes internacionals, la cultura televisiva enfront de l'estratègica: missatges senzills i fugissers, amb impacte emotiu. Tot sembla nou uns minuts, fins a la propera.

Que les constriccions imposin això a les seccions d'Internacional, amb excepcions com aquestes planes, és poc important. És greu, però, que els estadistes, en particular els de les grans potències i de les grans organitzacions internacionals, pequin del mateix.

Els cal cultura estratègica, eines de geopolítica, geoeconomia i anà-

lisi de conflictes. Totes tres se centren en la causalitat, i, en fer-ho, diferencien entre causes i condicions estructurals (causes necessàries, que costen d'alterar, en ser tendències profundes), condicions i causes acceleradores o multiplicadores (fets diversos que mouen el terreny, catalitzadors, precipitadors) i causes i condicions desencadenants (les gotes que fan vessar el got). La solució duradora mai serà possible sense tenir presents les causes estructurals.

Això és justament el que passa amb el cas d'Ucraïna des de fa mesos, o, de fet, des de fa anys. S'ha oblidat que les causes estructurals estan relacionades amb la història, la geopolítica i la geoeconomia, i els acceleradors amb la nova Europa de post Guerra Freda i l'expansió de la UE i l'OTAN cap als espais seculars d'influència russa.

L'associació a la UE i la reconsideració de l'entrada a l'OTAN només van ser desencadenants. I la resolució de conflictes no funciona si s'actua només sobre els desencadenants i els acceleradors, simple gestió de crisi. Ha de considerar les causes estructurals. Això explica l'errada important de la UE reconeixent precipitadament el “cop d'estat” de Maidan, sense ni tan sols una declaració crítica de condemna, hores després d'haver actuat com a garant d'un acord entre el govern d'aleshores i les forces d'oposició.

Com els talibans

Ara, la crisi derivada de l'abatiment tràgic de l'avió malaisi, molt probablement per un míssil de tecnologia russa llançat per les forces pro-russes, sembla anar pel mateix camí. Mitjans i estadistes es limiten al que és conjuntural: en primer lloc, qui ha estat responsable, com castigar-lo, evitar repeticions (tancament de l'espai aeri), buscar un alto el foc, preparar noves sancions.

Després, amb una mica més de profunditat, se centren en el reforçament d'imatge del govern de Kíev i en com fer que Vladímir Putin pugui tallar amb un aliat que ara ja és el seu malson: les forces secessionistes pro-russes, armades per Moscou. Un cop més, com els va passar als Estats Units amb els talibans, la *solució* que has creat esdevé un problema quan ja no et fan cas.

La solució duradora només pot passar per pactes sobre les causes estructurals, geopolítiques i geoeconòmiques: acordar, a partir de negociacions durant un alto el foc seriós, què es pot fer i no es pot fer en el futur a la regió. Alta política, joc estratègic. Tot comença per dir que Ucraïna no entrarà a l'OTAN. El que està en joc a Ucraïna no és Ucraïna, sinó la relació Rússia - Estats Units - Occident. ■

Un milicià pro-rus vigilant l'àrea on va caure l'avió. MAXIM ZMEYEV / REUTERS